

vis paa, at Tienden ansattes til sin virkelige Værdi, og det forekommer mig at være meget vigtigt, især med Hensyn til Ansættelsen af Kirkeformuen, hvis der i sin Tid skulde blive Spørgsmaal om Tiendens Aflysning, at man holder sig til § 6, saaledes som den er opstillet i det Forslag, Udvalgets Majoritet har tilladt sig at fremkomme med. Med Hensyn til Kirkeformuen vil det nemlig være meget vigtigt, at Kirketienden er ansat til sin fulde Værdi; thi, ifald den ansattes til en mindre Værdi end den virkelig har, og der derefter bliver Spørgsmaal om dens Capitalisering og derefter igjen at udlede Kirkens Formue af den Capital, hvortil Kirketienden ansattes, saa kan det let blive Tilfældet, at Kirkeformuen kunde opsluge hele Kirketienden, og at der saa derefter meget snart kunde blive Spørgsmaal om at ligge Udgifterne til Kirken paa Hartkornet i Sognene, og det vil dog, hvis det i sin Tid skulde blive Tilfældet, at der maatte blive Spørgsmaal om at ligge Udgifterne til Kirken ikke alene paa det nærværende tiendeydende Hartkorn, men ogsaa paa det forhen privilegerede Hartkorn, gaae udover dette, ligesom ogsaa over de andre Personer i Sognet, som maaskee for Diebliffet ikke yde Tiende, men maaskee i Tiden kunne komme til at yde Bidrag til Kirkens Vedligeholdelse.

Andholm: Grunden til, at jeg ikke saaledes, som jeg under Sagens 1ste Behandling tillod mig at antyde, har stillet nogetendringsforslag til § 6, er, at Formanden i Udvalget allerede tidligere har meddeelt mig de Grunde, som han nu med megen Klarhed og Udførlighed har fremsat her i Thinget, navnlig at Omkostningerne i visse Tilfælde derved kunde blive større for disse Tiendeieere, medens det netop var min Hensigt at gjøre dem billigere og mindre for dem, idet jeg nemlig ganske slutter mig til, hvad den høitærede Indenrigsminister har udtalt: at det er haardt, naar en Mand selv eier sin Tiende, at han da skal sættes i Omkostninger og Udgifter for at faae den bestemt til en fast aarlig Afgift. Jeg havde vel det Haab, at, naar det stod i Baggrunden, at Tiendecommissionen kunde nægte sin Approbation, sige Nei til den af Tiendeieeren foretagne Ansættelse af hans

Tiendes Værd, saa vilde han i Almindelighed nok komme frem med et billigt og antageligt Tilbud; men jeg erkjender, at jeg ikke vel kan troste mig herved, da Tiendecommissionen, — jeg har ikke meent Formanden for den, men holdt mig til Tiendecommissionen i det Hele — naar den ikke kjendte de locale Omstændigheder jo ikke kunde komme til nogen fast Beslutning uden at foretage en Undersøgelse og Grandforskning, hvilket jo meget vilde forøge Omkostningerne. Da jeg derfor altsaa nu ikke har stillet noget Forslag, skal jeg dog henstille til Udvalget, om det ikke maatte finde sig foransediget til at tage under Overveelse, hvad den høitærede Indenrigsminister idag har foreslaaet, nemlig at Staten skulde overtage disse Omkostninger; thi man kan vistnok ikke nægte, at det vilde være særdeles haardt, at den Tiendeyder, som selv eier sin Tiende, skal, for at faae den bestemt i det Offentliges Interesse, bebyrdes med Omkostninger. Det er jo dog i det Heles Interesse, at den saaledes bestemmes, og i saa Tilfælde forekommer det mig ogsaa, at Staten maa udrede Udgifterne derved, som fra dens Standpunkt dog neppe kunne blive af stor Betydning. — Med Hensyn til de øvrige Paragrapher, da skal jeg gjerne tiltræde dem alle, om de end ikke alle kunne siges at stemme med den Frihed, som man kunde ønske, saaledes f. Ex § 5, som siger, at det efter denne Lovs Kundgjørelse ikke skal være tilladt at indgaae Overenskomster om Tiendeverdrag, der ikkun gælde for en vis bestemt Tid. Jeg troer nemlig, at det vil være i Tiendeydernes egen Interesse, at en sli Paragraph bliver optagen, og jeg skal med Hensyn hertil anføre et Exempel, ikke fordi jeg jo vel veed, at Exempler ikke bevise Noget, men de kunne dog tjene til at oplyse. I et meget fattigt Nabologn, som ligger tæt ved Siden af det Sogn, hvor jeg har hjemme, havde Sognets Beboere havt privat Accord om Tienden med to Præster, som havde været ansatte der, og de troede da, at denne Accord var af den Bestaendighed, at den stod fast til evig Tid. Men nu hændte det sig, at der kom en ny Præst i dette Sogn, som ikke vilde gaae ind paa denne Accord, og Beboerne komme da til at betale efter Commissionens